

17.1.49, יום ב', סז' טבת תש"ט

כוח אדם ליום 16.1.49: ס"ה כללי 107.426, מזה חללים 3256, שבויים 952, עריקים 1491, נעדרים 716, מחנה שחרורים 151, אסירים 103, חולים ומצועים 4137, בשדות פעיל 96.620 (ב-30.12.48 ס"ה כללי 108.290, בשדות פעיל 97.757), מזה ר.מ. 1 - 371, חיש 25.112 (25.512), חיר 13.429 (13.663), הוחתמים 3851 (3841), כרגמות 945 (953), חיל הנדסה 2712 (2731), קשר 2331 (2306), צנחנים 260 (261), מיעוטים 508 (499), שרותי אבא 15620 (15617), אבא 12885; 12.938, אגם 1.372 (1360), שונים 3441 (3309), ס"ה 82.419 (82.940), חיל אויר 6652 (5941), ים 3179 (3087), - ס"ה 92.245, ר.מ. 4 (קלטים ובסיס אמונים 2715, ר.מ. 34 מחנות מעבר) 1.289.

החטיבות: 1 - 2.118, 2 - 1.549, 3 - 2.453, 4 - 1.938, 5 - 3.222, 6 - 1.843, 7 - 1.852, 8 - 1.613, 9 - 1.542, 10 - 2.318, 11 - 2.019, 12 - 2.124; חי"מ ז גליל 1.646, עמק 1.256, חיפה 1.291, היכון 2.049, ח"א 1906, ירושלים 2.860, פלשה 1.134, נגב 800, גדוד 141 - 547 (פ).

- בישיבת המטה עם מפקדי החזיתות, המצרים נמצאים קילומטרים אחדים מההצמלות. מגבול עזה הם נמצאים במרחק של כ-20 קילומטר. הקצה הצפוני - ג' בליה, מצטון לעזה. למזרח הקו עזה רמיה - הם חונים בין 2 ובין 5 קילומטר מהקו, בצפיפות רבה. יש לחם בקו עזה-רמיה 12 גדודים, לא שלמים ולא מלאים.

מטוסי הקרב שלנו פעלו ביעילות רבה, וכמעט רק הם פגעו בכוחות שלנו (3 פעמים!). חיל הנדסה פעל באומן מצוין. חיל ההוחתמים הגיעו לרמה גבוהה. הקליעה היתה מדויקת, ההנועה זריזה. שרותי האספקה - הפתח לכל הפעולה "דמקו" יפה. הגיעו כמויות עצומות של אספקה. האמורטיזציה של הרכב היתה מחרידה, בהי הסדנא לא הספיקו לתיקונים הדרושים.

יגאל סבור שאילו היו עוד 3-4 ימים היו כלים "לסיים" הפעולה.

בקרב פלוג'ה עיראק מנשיה היו שני כשלונות - כשגדוד אחד (גדוד)

כבש עיראק מנשיה לא הלך הגדוד השני לנתק עיראק מפלוגה, אם כי היה צריך לעשות

זאת. במסך הלילה, ביחוד בסופו החלו כבר המצרים להתמסר כשבויים, מחלקה אחת

(דחית) נחנה משום מקודה לירות השבויים, ואז העומדים להתמסר החלו לירות ולהתנגד

מהבתיים. באותו זמן יצא כוח מצורין עם פנקים ורגלים מפלוגה וחף את אנשינו

בעיראק, ובנסיגה (במסך היום) איבדו כשבעים איש. 5 נמצאים בשבי.

צבי איילון מוסר שהקריבים מפרקים המובלט בלטרון - מורידים קוי סלפון,

מוציאים דברים אחרים, מחסעטת התנועה, ומתבצרים כנראה בקו בית-נובא.

שלמה שמיר - האויב מחזיק 6 גדודים, מהם שנים לא סדירים. לאורך כל הקו

יש עליפה. המצב רע בשל ההסתגנות. הפכו שומר מחדדה. בוננים פרות לא רחוק מהמסע.

הם, יעבץ, חל כונד, מענות, רמת הכובש שרויים בחוסר בטחון כלשהוא. שלמה סבור

שאנשי חי"ם השומרים על הקו גרועים מציוויליים, דפטיסיטים, ביחוד המצקרים.

שלוש ירד גדוד עיראקי (משכט) במאה שש עשרה טכוניות לכפר-קרא על כביש

ודי קרא, לא רחוק מכפר קרא.

משה כרמל - הצבא הלבנוני שקט, לא מתגרה, לא מופיע אפילו בשטח המוחזק

שלנו בלבנון ומעבר לשטח זה בחוף גבול לבנון. יש גם יחידות הכומחי (כשלוש

מאות איש) וגדוד סורי. כ"כ לבנון בשיחה האחרונה הבטיח שהם אחראים על כל

הכוחות ששוכנים בארצם.

הסורים שוכנים מבנים עד ראש הגשר, מבוצרים טוב, ומאורגנים להגנה.

בראש הגשר עד ודי חמא, מקום הפגישה עם כוחות עבר הירדן, נמצאים כוחות מעטים.

רבים עורקים אלינו - מהוך תחלואה, ההיאשות והנאים ברועים. אנו מפיצים כרוזים ביניהם - והכרוזים פועלים. עורקים בערך 1 לשני ימים. באים על נסקם. החזית יציבה. הפטרולים שלנו חודרים לשטחם בכוון ג'נין.

מטה סבור ששתי חטיבות יקחו ב-48 שעות שני עברי ודי ערא, ויבריתו ההושבים מג'נין ויהלצבו בחזיתם החדשה. יש לשער שאח"כ תבוא התקפה עיראקית, ומהעמדות הדמנסיביות שלנו נוכל לעשות בהם שנות. יגאל ידין אינו אופטימי כל כך ביחס לזמן. הדבר אולי ידרוש - 6 ימים.

מטה כרטל סבור שהמשכת מצב הכן מזיקה. מהיחות לזמן רב ללא מעולה יש לה חוצאות לא רצויות.

יגאל ידין - עד עכשיו הצלחנו כשהפתענו האויב וניצלנו האפתעה. בלי זאת - כשהאויב היה ערוך, או כשהסדנו כומנס האפתעה - לא הצלחנו.

בסוף הישיבה העירונית

עלי לעשות הפעם הערה אחת לא מהוך שמחה ווענוג, אלא מהוך חובה. יש עכשיו בחירות - וכל חייל ומפקד יש לו הזכות הטלאה להשתתף בבחירת הבחירות מהוך למחנה הצבאי ככל אזרח אחר, והוא רשאי לבקר הכל וכל אחר, ובמידה שזו מותר לציווילי (ואם מותר) מותר גם לו להשמיץ כל מי שהוא רוצה. אבל אין מפקד צבא רשאי לדון בנספות מוסביות ולא מוסביות על מקורות צבאיות שניחנו לו - גם כשהוא מופיע באספה במדים ציוויליים.

בבעשה זה אני רואה פגיעה חמורה בשלכות הצבא והפרה קשה של מקודת מסטר ונוהג של המטה כללי.

הצבא שלנו הוא צעיר - והמשמעת בחוכו לקויה, והמפקדים ביחוד הגבוהים צריכים לשמש דוגמא למשמעת וכבוש היצר. אבקס הרמטכ"ל להעביר הודעה זו למפקדי החזיתות והחטיבות.

- באחת הגיע מברק מרודוס שבנוף מקווה לגמור כל הדיון ביום ד',
ושמטרופוליס שנשלח לבירות שאר ארצות ערב חזר ומודיע שאם הדיון עם המצרים
יגמר בהצלחה - עיראק, סוריה ועבה"י מוכנות להחחיל מו"מ על שביחה נאק.
- באו משה דיין ושטון. נסעו בדרך הרגילה לשוני. שער שכם כלבהם וכשבו
היה ריק מאדם. כידורי שכירה בעיר מעוהים. ע"י גבר אלנבי יש סכס ושכירה מעולה.
רק 3 פעמים בעמידו אותם בעיר, בגבר אלנבי ובשוני. עוד בדרך דיבר משה עם סל
על חוכש הנועה למפרץ ~~xxx~~ ועל זה ידבר עם הסלך, סל ההנגד לנך, אכר שיש להם
תכנית ביחס למפרץ - שכולו יהיה בידיהם, ויהנו לנו גישה, ככו בריפה - לנו
וגישה להם. הם לא מחכוונים להחקדם, ומוכנים לחתום על הסכם של אי-התקפה ואי
התקדמות. השיחה עם הסלך הייתה קשה. היו אצלו - באופן בלתי צפוי - אורחים
אחרים, הקונסול האמריקני ועוד. הסלך בא באמצע האוכל. בשיחה הייתה מהומה, ששון
והסלך דיברו ערבית. השיחה 3/4 שעה; הסלך פחה אומרים שאנו אויבים - חי ה'
סאין אנו אויבים. שאל על משה מי הוא ושאל לשלום שרתוק, ויצמן וגולדה. כעס
על גולדה שיכלה למנוע המלחמה ולא מנעה, וטוב שנשלחה למוסקבה. שון הבכיר שיש
לו רושם מוסער מגולדה, אולי מפני שלא יכלה לדבר ערבית. שפך לבו על מדינות ערב,
אינו מכיר בזכות שום מדינה ערבית להכבא בארץ, כלבד שנים - יסדאל ועבה"י.
השתמש גם במונח מכשלה ישראל. הוא חושש רק מדבר אחד - מקומוניזם וקשרים עם
רוסיה, ששון ענה בפחד מאנגליה - בעוד אנו משהחים לשלום עם סל - באו הבריטים
על פי הזמנחו. הסלך ענה שהעמד בפני עובדה, הכוח בא מבלי שירע, לא ביקש ולא
הזמין, והיה מוכרח להסכים להגדהם שהוזמנו על ידו. הכוח שבא לעקבה הוא קסן,
אין הכוונה לישראל ולא לו - יש לאנגלים איזה דבר מרחיק לכת סאין הוא יודע
אותו. כשההרגש אמר שהוא חושש מהאנגלים יותר מהרוסים, אבל אין לו ברירה.
טוב להוציא כל הזרים, ואם מדינות ערב יעזבו הארץ - נשכ שנינו יהד. משה עורר
שאלת הליכתנו למפרץ. לא הבין והסכים, אך כששכע השם עקבה חזר על דברי של

מילה במילה, מבלי שטל והוא נדברו באוחו רגע. הוא הוסיף שאנגליה לא כמו שאנו חושבים איננה מעוניינת בשלום, אלא להימך. לא נתנו לערבים נשק, אלא בשלושת השבועות שער ההפוגה הראשונה. ולחצו על הפוגה ועל שלום. הם רוצים בשלום. למלך יש בקשה לב.ג. - לא להביא לידי סכסוך עם האנגלים במשך שבועיים, עד שנגמור הסיחות ברודוס, אז הכוח הבריטי לא יסאר בעקבה. והוא מבקש מב.ג. לא להתגרות בשבועים אלה. אין הוא רוצה בסיחות משהתפזר עם מדינות ערב, עליהן לעזוב. הקבינט שלו והיועצים הבריטים מהייבים סיחות שלו ברודוס על סיבות נשק. הוא מהסס. לא יחד עם אחרים, ולא ברודוס. מדוע לא אצלו? הזמין את ששון ומשה לבוא אצלו עוד פעם בעוד שבועיים. הוא סעיין עכשיו בהכניה, וכעבור שבועיים יאמר לנו. ואשר לרודוס יש לו אזהרה ובקשה - להוציא המצרים מגבולות הארץ. ששון ענה שהיה בעצמו ברודוס, הסיחות הן רק צבאיות, ויחכן כיוסכס שהמצרים ישארו. אמר אל תעשו זאת - היסאר שם ממשלת ישראל, הסמן ומי שהוא, רק לא מצרים. הוא כקווה שהעירקים ילכו יחד אחרו - גורי סעיד יבוא אליו בימים הקרובים.

משה שאל אם אפשר לדון על ירושלים לחוד - או זה חלוי אצ בהסדר כללי. ענה בשלילה, יש לו חכניה כללית, אבל אפשר לגמור ענין ירושלים, ואו לסרון, ואין קשר מוכרח. משה שאל על שבועיים - הסלך הסכים שניחן המצרים למצרים, ונתן סמכות מלאה לסל להחליט בדבר. בזאת נמרדו.

בנסיעה חזרה הרגיש עבדאלה שהסלך היה גלוי לב ביותר. רוכא המלך בשיחה קצרה לחוד עם ששון אמר לו תקנו את סל והכל יסתדר.

משה דיין קבע פגישה עם סל למחר - לגמור דבר השנויים.

יעצנו למשה שינסה בשיחה הקרובה עם סל להשיג סעבר טריטוריאלי לאוניוורסיטה ברשותנו ולסדר מינוי לסרון.

החיעצנו על הלבנון - יגאל הציע לשחרר עוד חמשה כפרים ושהם ישתחררו ראש

הנקרה.

ואסר למצרים - מינוי חלקי של מלוגה לפני הרכב, מלא רק בתנאי של הסכם.

הנשק - להכרעת אנשי המקום. יגאל יוצא מחד לרודוס.

- באול' בהיר, נצר וקוסוי. רוויז. כלליים הציעו לדחות הבחירות לשבוע או שבועיים, הרוב ההנגד (גם מפ"ם והמזרחי). ביטלו זכות הצבעה לאורחים, דרוש מפני זה להכריז יום שבתון. מציעים שחלוקת הפנקסים תיכשך עד השבת, ולאסור רמקולים ביום הבחירות ובחשמולת בחירות. דורשים כמנו אספה ביום, ברכת-גן, במקום בגליל ומכתב לעדות מזרח.

- בארבע טלפן לי טדי מניו-יורק. יש להחיש בוא חברי הנהלת הסוכנות - לגמר הפססוך בדבר המגבית. בכפרק שלו מצא מלפני יומים הוא מבקש לראות בכפרק של גולדמן, גרינברג, הפריין, לוריה וצוקרטן להנהלה בירושלים (עד עכשיו לא ראיתי) המציעים ישיבת הנהלה בנ"י. לקבל הצעה סופית או להכריח לקבל הכרעה ההנהלה או - להוציא UPA מהחשבון ע"י הסכם ישר בין הסוכנות . עמית חקיקה של ההנהלה בירושלים עלולה לשנות על המצב הפננסי והעמית בבלתי אפסדי שטיעוש ב-ZCA העמית לאל החלשות רוב ההנהלה, והממשלה ולהיפך כניעה למיעוט זה השלים אותם והביא לשלון המגבית. חדי דורש שאסכול יצטרף למשלחת לנ"ע. אפילו רק לזמן קצר.

גם אפשטיין הבריך באותו יום שטרנגסווי יקבל הראשות אם העניינים הפנימיים יסתדרו - כפי שהחליט רוב ההנהלה בנ"י. עד אחד בפברואר. אם הדבר ידחה א יותר המגבית לשנה זו הסוכן, והוא לא יוכל להיות אחראי להוצאות.

טלפנתי לקפלן. ענה לי שהיום צריכה להתקיים ישיבת ההנהלה בירושלים בעניין

זה.

לא מובן לי למה משלחה: מדוע אי אפשר להחליט פה להסיל על זכרי ההנהלה

בני. שיסדרו המגבית עם הקורנט בלי JVA? קפלן סבור שבלי שליחית ישרים

שיבואו מהארץ לא יעזו לעשות זאת.

- שרף מבטיחני שהוברר לו הבוקר שבת"א חולקו כבר 100,000 פנקסים. נפקדו
בת"א 132,000. מניחים שעד יום ד' יחלקו הכל. הקושי הוא בעולים. מחצית העולים
ביפו העירוניתם נמצאות במחנות ובמקומות אחרים. יש גם קצרים למצוא המענים
ביפו, כי המספרים הם מספרים של סבו ולא רחובות. ביפו יושבים 240,000 יהודים -
החצי מהם קשה לברר התעודות איפה הן.

מהצבא קיבלו עד היום 78,000 מ-94,000 שנפקדו. אומרים ש-8000 חמונות
נמצאות במעבדות הצבא, ועדיין לא מוהחו, 80:0 חסרי צילומים, וחוסמים שלא
יטפיקו להכין (אכא עוסקת בזה).

יהיו גם הרבה עולים שיהיו להם פנקסים - אבל הם שנו מקומם, ואם לא
יוכלו להצביע לא במקומם הראשון אלא במקום שיושבים בו עכשיו - ימסירו זכות
ההצבעה.

בירושלים נשארו לחלוקה 6660 פנקסים (מתוך 39,000) יש בעיה אל 3000
אזרחים שעזבו מקומם (כהרב פישמן) ויש להעביר אחת משהי - או רשימת הבוחר,
או זכות להצביע בכל מקום במעכפה כמולה.

שוחחתי (או חזיתי) עם שרף על הרכב ממסלה חדשה. בממסלה יהיו הספלה,
2 מפ"ם, 2 דתיים, ספרדי אחד, פרוגרסיבי אחד. ומסלגה יהיו או 5 או 7. ההיקפים
ראש מסלגה, בסחון, אוצר, חוץ, מנים, מאטרה, מיעוטים, דח), ביחוד (עם שכון
או שיכון חיק מיוחד), משפטים, מסחר ותעשיה, חינוך והרבות, החבורה, שרותים

11/27

סוציאליים, עב"צ יכלל במיתוח, עבודה במשרד פנים. מפ"מ יקבלו משמשים, החבורה דהיינו פנים, מסחר והעשייה. סטודי - שוחים סוציאליים. פרוגרסיבים - חינוך ותרבות. למפלגה: בטחון, אוצר, חוץ, פיתוח, ראש ממשלה, שכון, בלי ח"ק. מצדנו יש להכניס לממשלה את גולדה, אטכול ואולי גם זיאכא - נוסף על אלה שיזנס עכשיו.

- בא אצלי לנדוי, היה טיור בצבא אמריקני, אפסנאי. ההבונן ולמד הסידורים שלנו. יש ליקויים לא מעטים, לדעתו לא מחוסר נסיון, אלא אין איש יודע בדיוק מה הפקידו. במטות יש יותר מדי אנשים, לא אצטטא כולם יעילים. יותר מדי מחקים השיטה הבריטית. גם השיטה האמריקנית לא תצליח פה. נחוצה שיטה מוהאמט לתנאי הארץ. החומר האנושי לדעתו עולה על החומר האנושי באמריקא. לאחר הכרה די-יורה אכסד יהיה לשלוח קצינים צעירים ללמוד באמריקא. הוא נוסע לעזור באיסוף בגדים ועוד לצבא. אשחו היתה בשנה 1942 נשיאת הדסה הצעירה (אז - בשם ברודי).
- אלינור לוינסון מאמריקא באה להתפרד. היא הסתכלה לנענה פה במסך חדשים - בשם הוועד הארצי של מוסד החסד של הקהילות באמריקא - לשם שורה של הרצאות במרכז היהדות באמריקא עם שובה, ובאה לשאול על עמדותי בשאלות מר-זיוה - מדיניות חוץ, משטר, ישוב הנגב ועוד.